

Osnovna šola Tržič

Šolska ulica 7

4290 Tržič

TURISTIČNA NALOGA

PO POTEH ZMAJA NACETA

Avtorji in člani turističnega krožka OŠ Tržič: Živa Dolhar, Teja Meglič, Tinkara Soklič, Lovro Grušovnik, Nik Šušteršič, Ula Belhar, Tinkara Bohinjč, Maja Praprotnik, Alina Jakimovska, Klemen Dornik Voje

Mentorici: Lara Lipar, Anja Rojec

Februar 2023

POVZETEK

ŠOLA: OSNOVNA ŠOLA TRŽIČ, Šolska ulica 7, 4290 TTRŽIČ

Telefon: 04/59 71 250

e-mail: anja.rojec@guset.arnes.si, lara.krizaj@gmail.com

NASLOV TURISTIČNE NALOGE: PO POTEH ZMAJA NACETA

Avtorji:

1. Živa Dolhar
2. Teja Meglič
3. Tinkara Soklič
4. Lovro Grušovnik
5. Nik Šušteršič
6. Ula Belhar
7. Tinkara Bohinjc
8. Maja Praprotnik
9. Alina Jakimovska
10. Klemen Dornik Voje

Mentorici: Anja Rojec, mag. angl., Lara Lipar, mag. zgo. in ped.

Povzetek: Mesto Tržič leži obdan z gorami, skozi pa teče reka Tržiška Bistrica. Vse to daje priložnost za razvoj turizma, predvsem možnost različnih športnih aktivnosti, primernih za vse letne čase. Poleti sta najbolj priljubljeni aktivnosti pohodništvo in kolesarjenje, poleg tega pa tudi jahanje in kanjanje. Tržič kot zibelka slovenskega smučanja z okoliškimi pobočji pozimi ponuja ogromno možnosti za aktivnosti na smučeh in saneh. Cilj turistične naloge je izluščiti športne aktivnosti in najti način, kako jih predstaviti mladim. Za osrednji lik smo vzeli tržiškega zmaja Naceta, ki je povezan z legendo o nastanku mesta. Zmaj Nace se preizkusi v različnih športih in mlade popelje po Tržiču in okolici. Vse to smo zajeli v glavnem izdelku, knjižici »Zmaj Nace na potepu«, kjer so skozi zgodbo podani predlogi za obisk različnih krajev v Tržiču in njegovi okolici in aktivnosti v različnih letnih časih. Zraven smo dodali tudi naloge, ki jih obiskovalec lahko izpolnjuje. Za uspešno trženje smo se povezali z Občino Tržič in TPIC Tržič, ter lokalnimi ponudniki.

Ključne besede: turizem Tržič, športne aktivnosti, pohodništvo

VSEBINA

UVOD	4
.....	4
ZMAJ IZ PETELINJEGA JAJCA.....	5
ZMAJ NACE	6
NAŠE AKTIVNOSTI IN PROZVODI	7
Prižig Miklavževih lučk v Tržiču.....	7
Božični kino dan.....	8
Božični okraski, obeski, majice, piškoti, plakat.....	10
Spletna stran in Instagram profil	11
ZMAJ NACE NA POTEPU (glavni izdelek)	12
ZMAJEV POHOD NA KOFCE	17
ZMAJEV ŠTRUKELJ.....	17
ZAKLJUČEK	18
VIRI IN LITERATURA	19

UVOD

Na Osnovni šoli Tržič je letošnje šolsko leto po dolgem času spet zaživel turistični krožek. Odločili smo se za sodelovanje na festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Letošnja tema festivala turizmu pomaga lastna glava je športna doživetja bogatijo mladinski turizem.

Že na začetku šolskega leta smo pričeli z zbiranjem idej, kako obogatiti trenutno turistično ponudbo za mlade. Tržič je kraj, ki je idealna točka za ljubitelje športa. Ponuja veliko različnih aktivnosti, saj je obdan z gorami in ima prečudovito naravo. Je idealna točka za kolesarje in pohodnike, alpiniste, gornike in tudi družine z otroki, ki iščejo zanimive točke za športno aktivnost cele družine.

Člani turističnega krožka smo razvili idejo o zmaju Nacetu, ki bi v svoji knjižici predstavil 8 točk v okolici Tržiča.

ZMAJ IZ PETELINJEGA JAJCA

Vse se je začelo z legendo o zmaju iz petelinjega jajca. Odločili smo se, da bo zmaj tudi osnovna tematika naše projektne naloge. In kaj sploh pravi ta legenda. Naj vam na kratko povem, kaj se je zgodilo v Tržiču.

Tržiški kovač je imel petelina, ki je šel na Košuto in tam iznesel jajce. Iz tega jajca se je izvalil zmaj, ki se je zaril v goro. Ker pa je zmaj rasel in rasel, se je del gore nekega dne odtrgal in v dolino so začele leteti velike skale. Ljudje in živali so bili prestrašeni. Najprej se je kamenje začelo ustavljati daleč od naselbine, a prihajalo je vse bližje. Naenkrat se je utrgala kar polovica gore in ven je prišel zmaj.

Ljudje pod Ljubeljem so začeli bežati. Nekateri so odšli v Borovlje, drugi v Železnike. Tisti pogumni pa so se ustavili v Tržiču.

Legenda je zapisana tudi v tržiškem narečju in gre takole: "Ankat so gor poh Albelam an ldje žvel. Zemle niso deval, rudo so kupal, ta živ srebro. Adn, k j žvu čist na konc vasi, je jmu anga švoh petelina. Soset, če so ga vidl, so kuj rekl: "Z dga pa nav nč!" "O, pa bo!" je djav Jaka. Pa j dobr sojga petelina futrov, pa uben futr ni bil ta prav. Peteln je biv kumrn, da ni bo za nkamr.

Ankat popovne, k sta se Jaka pa peteln greva na sonc pred hišo, pride mem ena stara pukvasta baba. "Coprna," jo kuj pogrunta Jaka, "n bom reku za futr." Pokliče babo, baba mu da ano štupo. Z no, prav, nej vsak dan petelina poštupa.

Peteln je od zej naprej hitr rasu pa zmerej bl srbort je ratvov. Anga jutra, še predn ga j Jaka mogu poštopat, jo j fletn preče vrh Košute pobrcov. Jaka je klicov za nmo, peteln pa nč.

Usedu se j na ano skalo pa prov na gvas zapev, mav sm, mav če pogledov pa zletu u ano lukno pa tm an jajc znesu, poj se j pa kraj lukne ulegu, de j biv jajc zmerej na sonc. Z nega je čez en cajt zlezu an velk zmaj.

Skoču j tok hdo, da se j gora zamajava, pa pvas utrgov. Skale so leteve u vas, čes hiše so skakale. Ldje so se zagnal adn za drujmo u dolino. Tud zmaj se je šundra ustrašu. Takat se utrga pvas čist blis nega, tok de j žavostno smrt dočakov.

Ldje so pa letel pa letel. Na dn kvanca so se ustavl, de b se odpočil. Pa jm je biu krej kr ušoč. Toko so ani kr ustal. Naredl so hiše pa delavnce, tok dej ratov an mejhn mest. Tržč so mu rekl. Ani, k so se pa bal, da b se gora še ankat nane na zvrgrva, so šv mav dol. Pravjo, de so se ustavl

u Krop. Nč čudnga, se j podobna Tržič, sam de gore tm okol niso tok usočē.” (Zmaj iz petelinjega jajca b.l.)

Od tu izvira naša ideja o zmaju Nacetu, ki je seveda malce prirejena.

ZMAJ NACE

Zmaj Nace je tržiški zmaj, ki je doma pod Košuto in ponosno nosi svoje prve in edine čevlje znamke Peko, ki so nekoč prav tako nastali v Tržiču. Kljub temu, da tovarna Peko ne obratuje več, pa je še vedno zelo pomemben del kulturne dediščine čevljarstva, ki smo jo želeli vključiti v naš logotip.

Kot zanimivost naj dodamo, da ime Nace izvira iz latinske besede ignius, ki pomeni ogenj. Poleg tega pa je tudi staro slovensko ime, ki je najbolj pogosto ravno na Gorenjskem (Statistični urad Republike Slovenije b.l.).

NAŠE AKTIVNOSTI IN PROZVODI

Prižig Miklavževih lučk v Tržiču

Učenci turističnega krožka smo sodelovali na prižigu lučk v Tržiču. Imeli smo svojo stojnico, s katero smo se predstavili prebivalcem Tržiča. Na stojnici smo prodajali piškote, čokoladne lizike in okraske, ki smo jih sami izdelali na šolskem laserju. Idejo za okraske smo prispevali učenci. Odločili smo se, da bo en okrasek božični jelenček, drug pa bo naš tržiški zmaj. Ljudem pa smo tudi polepšali večer z lepimi novoletnimi mislimi in željami. Sodelovali smo tudi s čebelarstvom Perne iz Loma pod Storžičem in na naši stojnici prodajali njihov med.

Božični kino dan

V mesecu decembru smo se odločili, da pripravimo božični kino dan. Dan je potekal popoldan in prišli so učenci razredne kot tudi predmetne stopnje. Na razredni stopnji so si učenci ogledali animiran film Božiček Artur, na predmetni pa film Božične kronike.

Med predstavo smo naredili kratek odmor, da so se lahko učenci posladkali s palačinkami in vafliji, ki smo jih pripravili člani turističnega krožka. Vsak obiskovalec pa je ob prihodu dobil tudi brezplačno porcijo kokic in pijače.

Na dogodku smo prodajali tudi lastne izdelke – okraske in obeske. Pred učilnico smo postavili mizo, ker je član našega krožka prodajal izdelke. Vsak učenec, ki je tam kaj kupil, je na listek zapisal svoje ime in ga dal v vrečko. Na koncu filmske predstave smo izmed vseh, ki so kaj kupili, izžrebali enega, ki je prejel posebno nagrado.

V žreb za posebno nagrado pa niso šli le tisti učenci, ki so kaj kupili, ampak prav vsi, ki so imeli svojo vstopnico. Vsaka vstopnica je imela svojo številko, tako da smo med odmorom izžrebali tudi 5 učencev razredne in predmetne stopnje, ki so dobili prav poseben paketek nagrad, ki je vseboval sladko presenečenje in naše izdelke. Učence predmetne stopnje pa so presenetili še kuponi za spraševanje.

Kino vstopnica za razredno stopnjo:

Kino vstopnica za predmetno stopnjo:

Božični okraski, obeski, majice, piškoti, plakat

Ideje za božične okraske so prispevali učenci turističnega krožka. Učenec Nik je narisal grafiko za božični okrasek jelenček, Alina pa je narisala logotip zmaja Naceta, ki je predstavljal drug božični okrasek. Okraske smo izdelali na šolski laser.

Za božične piškote smo izdelali lične embalaže in nalepke z novoletnimi željami. Tako smo poskrbeli za celostno podobo izdelka.

Plakat turističnega krožka nam je pomagal pri predstavitvi na dogodkih in v avli naše šole. Verzi pod logotipom povzemajo delovanje krožka in letošnjo temo projekta Turizmu pomaga lastna glava.

Spletna stran in Instagram profil

Učenec Klemen je ustvaril spletno stran turističnega krožka, na katero objavljamo naše aktivnosti. Na pobudo učencev smo na Instagramu ustvarili profil Turističnega krožka OŠ Tržič. Tam delimo utrinke našega dela. Namen je povezovanje ustvarjanja na socialnih omrežjih z znanjem, ki ga pridobivamo o našem kraju. V nastajanju je tudi video, ki ga bomo delili na spletni strani in Instagram profilu.

ZMAJ NACE NA POTEPU (glavni izdelek)

Naša glavna ideja je izdelava knjižice o Zmaju Nacetu, ki obiskuje zanimive tržiške kraje. S to knjižico želimo približati turistično ponudbo mladim.

Napisali smo kratko zgodnico in v knjižici predstavili 8 postojank v okolici Tržiča, ki jih zmaj Nace obišče. Zakaj prav 8 točk? Po legendi je imel tržiški zmaj 7 glav, kar predstavlja prvih 7 točk v naši knjižici. Zadnja 8. točka pa je tam, kjer ima naš zmaj svoje srce, tam kjer je njegov dom – Pod Košuto.

Pri vsaki točki bi obiskovalci morali v ustrezno okence nalepiti nalepko oziroma odtisniti štampljko. Ko bi obiskali vseh osem točk, bi dobili nagrado sponzorjev (razni kuponi za popuste), na vrhu Kofce pa še brezplačen zmajev štrukelj.

Vsaka točka pa vsebuje tudi eno nalogo ali aktivnost. Knjižica je trenutno še v nastajanju. Ilustrirala jo bo naša učenka in članica turističnega krožka Alina Jakimovka.

1.točka – TPIC TRŽIČ

Kje naj začnem? A, že vem! Najprej te odpeljem v TPIC Tržič, kjer najdeš vse informacije.

Pregledal sem nekaj zemljevidov in ugotovil, da je Tržič pravi kraj za športne navdušence.

Si vedel, da se vsako pomlad lahko udeležiš teka po ulicah Tržiča?

Prva točka Nacetovega potepanja po Tržiču je prav staro mesto jedro Tržiča, natančneje TPIC Tržič. Tu lahko obiskovalci dobijo vse potrebne informacije o različnih turističnih točkah, pohodniških in kolesarskih poteh in drugih aktivnostih.

AKTIVNOST: *Sprehodi se do kipa slavnega tržiškega zmaja in si preberi legendo o nastanku Tržiča. Za športno dogodivščino se odpravi do Sv. Jožefa in se slikaj s čudovitim razgledom na mesto, ki sem ga ustvaril prav jaz – zmaj Nace.*

2. točka - ZELEENICA

Kako prekrasne so zasnežene gore. Že dolgo nisem smučal, zato sem sklenil, da se bom povzpel na Zelenico kar s turnimi smučmi. Ko bo pomlad, bom šel pa peš in z opremo za feratanje. Sem pravi adrenalinski navdušenec!

Druga točka v naši knjižici je Zelenica. Dom na Zelenici stoji na Zeleniškem sedlu in je znano zimskošportno središče. Je priljubljena izletniška točka skozi celo leto. Pozimi se tja odpravijo turni smučarji in sankarji, poleti pa pohodniki in alpinisti. Nudi tudi odlično izhodišče za višje vrhove.

NALOGA: Reši SUDOKU in dobil boš nadmorsko višino Doma na Zelenici. V sudoku vstavljaš števila od 1 – 6.

				2	
			4		3
2	6	3	5	3	
				3	6
				1	4
6					

Dom na Zelenici leži na metrih nadmorske višine.

3. točka - DOM POD STORŽIČEM

Res imam rad zimo in sneg. Slišal sem, da je najboljša proga za sankanje pod Storžičem. Imamo svoje športne sani in bi jih zelo rad preizkusil. Peš iz Lima si pri Domu pod Storžičem en, dva tri. Proga je hitra in zanimiva. Previdno pri S ovinku, mene je skoraj odneslo, komaj sem se z repom ujel za bližnjo smreko.

Dom pod Storžičem je izjemo priljubljen še posebej, ko zapade sneg. Tudi Nace se je tje odpravil v idiličnem zimskem vremenu. Seboj je vzel sanke in se v dolino kar popeljal. Seveda pa tudi pomladi in poleti Dom pod Storžičem ne sameva. Je odlično izhodišče za okoliške vrhove. Veliko pohodnikov se tu odpravi na Storžič. Je pa pot skozi Žrelo lahko precej izpostavljena in nevarna, zato je primerna za bolj izkušene pohodnike in alpiniste.

AKTIVNOST: S prijateljem se odpravi na sankiško tekmo.

4. točka - RANČ SOKOL

Od nekdanj sem želel imeti konje. Oh, kako sem žalosten, ker ga ne morem jahati. Ampak ti jih pa lahko, saj nisi tako velik kot jaz. Jaz se bom vseeno z veseljem ustavil na ranču Sokol in konje nahranil.

Naslednja postojanka zmaja Naceta je ranč Sokol. V Tržiču imamo veliko ljubiteljev konj in strastnih jahačev, tako da se nam je zdelo edino primerno, da vključimo kot športno dogodivščino tudi jahanje. Na ranču Sokol si lahko obiskovalci ogledajo in tudi jahajo konje, izvajajo pa tudi poletne šole jahanja.

AKTIVNOST: Stopi do konja in poskusi z njim narediti zabaven selfie! 😊

5. točka: STARI LJUBELJ

Kakšen lep poletni dan, a škoda, ker ni več snega, da bi zopet s seboj na potep vzel svoje sani. Tako bom šel kar peš do koč na Starem Ljubelju in si ogledal star mejni prehod med Slovenijo in Avstrijo.

Zmaj Nace se odpravi do starega mejnega prehoda z Avstrijo. To je odličen kratek pohod, primeren prav za vsakogar, tako tiste z več kot tudi tiste z malo manj kondicije. Na vrhu pa stoji koč, v kateri se lahko okrepčamo. In tudi razgled bo zagotovo očaral prav vsakogar. Pozimi pa je tudi tu izvrstna sankiška proga.

AKTIVNOST/NALOGA: V spodnjem besedilu se skriva ime države, v katero lahko prideš, če prečkaš mejo na Starem Ljubelju.

NEKOČ JE BRDAUS TRI JABOLKA IZ SVOJEGA VRTNA PRENESEL V KLET.

6. točka: DOVŽANOVA SOTESKA

Uf, danes je pa res vroče. Sprehodil se bom ob soteski, kjer teče reka Tržiška Bistrica, da se malo ohladim. Bi morda skočil kar v vodo?

Si vedel, da je Dovžanova soteska polna zanimivih, več kot 300 milijonov let starih kamnin s fosili?

Nace se na vroč poletni dan odpravi v Dolžanovo sotesko, ker se želi malce ohladiti. Poleti boste tu srečali veliko domačinov, ki se želijo malce ohladiti s skokom v mrzlo vodo. Pozimi pa najdete tu le najdrznejše. Tu se nahajajo tudi plezališča na skrivnostnih Kušpegarjevih turnih, petih navpičnih kamnitih ostankih prazgodovinskega koralnega grebena, kjer lahko uživajo prosti plezalci.

Soteska je na novo urejena in poleg nje poteka tudi učna pot. Ob prijetnem sprehodu po razgledni učni poti lahko obiskovalci spoznajo bogato geološko dediščino ki jo je razkrila gorska reka Tržiška Bistrica, ko je vrezovala strugo v pestro kamnito skladovnico (Razgledna učna pot Dovžanova soteska).

AKTIVNOST: Namoči noge v Tržiško Bistrico. Če si dovolj pogumen, pa poskusi v njej zaplavati.

7. točka: DOBRČA

Na Dobrčo pa kar s kolesom do koč, potem pa še peš do vrha. Tu najdeš dva vrhova – Dobrčo in Šantanski vrh. Po čudovit razgled se sprehodi do Šantanca. Ni daleč.

Na poti navzdol se moram obvezno pogledat do Poldetove klopce. Prijazni planinci so mi povedali, da so tam tudi drugi zmaji.

Nece se nato odpravi na Dobrčo, ki je znano po svoji izjemni kulinarični ponudbi. Sem prihajajo kolesarji in pohodniki.

Marsikateri pohodnik pa ne ve, da je nemalo od vrha Dobrče (1634 m) tudi Šentanski vrh (1635 m). Le dobrih 15 minut stran najdemo še lepše razglede na okoliške gore. Zagotovo vredno kratkega sprehoda.

Je pa potrebno tudi omeniti, da je približno pol poti na Dobrčo tudi vzletišče pri slavni Poldetovi klopci, kjer ob primernem vetru in vremenskih pogojih kraljujejo zmajarji in jadralni padalci.

AKTIVNOST: Naj ti zaupam, da se pravi razgled skriva še malenkost naprej od Dobrče. Kje pa izveš, ko rešiš križanko in spoznaš vrhove sosednjih hribov in gora.

K	R	I	1	K	A	G	O	R	A										
		Z	2	L	E	N	I	C	A										
K	A	M	3	E	K														
		S	4	O	R	Ž	I	Č											
B	E	L	5	P	E	Č													
		P	6	G	R	A	T												
		B	7	S	T	R	Š	K	A	P	L	A	N	I	N	A			
			8	O	F	C	E												
			9	Š	J	A													
T	O	L	10	S	T	I	R	H											
			11	K	O	O	Š	I	C	A									
			H																

8. točka - KOFCE

No, pa sem že skoraj doma, tukaj pod Košuto.

Jesen je tu in listi rumenijo. Po poti bom nabral še nekaj jurčkov.

Vesel sem, da je tu taka lepa kočā, z odlično hrano. Danes si bom privoščil zmajev štrukelj.

Ker si z mano prehodil vso pot do doma, si tudi ti zaslužiš svoj štrukelj. Dober tek!

In zadnja Nacetova postojanka do Kofce. Tam, kjer se je izvalil iz petelinjega jajca. Njegov dom. In njegovo srce.

Seveda se bo Nace odpravil naprej po grebenu Košute, da prav natančno razišče vse skrite koticke, še prej pa se bo okrepcal z najboljšim zmajevim štrukljem.

AKTIVNOST: Pojdi na razgledno točko za kočo in uživaj v gorskih razgledih. V koči pa si privošči zmajev štrukelj.

ZMAJEV POHOD NA KOFCE

Idejna zamisel Zmajevega pohoda na Kofce.

Na lep poletni dan bi lahko organizirali skupinski zmajev pohod na Kofce. Zbrali bi se na parkirišču v Podljubelju in se skupaj odpravili na pohod. Na parkirišču bi otroke pričakala informativna tabla, na kateri bi jih zmaj Nace nagovoril.

Na cilju bi nas čakali zmajevi štruklji. Za tiste z več kondicije pa bi se pohod nadaljeval še naprej po grebenu Košute.

ZMAJEV ŠTRUKELJ

V sodelovanju z Mojimi štruklji pa bi v koči na Kofcah predstavili zmajev štrukelj. Zmajev štrukelj bi bil značilnih barv našega zmaja Naceta – zelen in rdeč. Zato smo si zamislili okus pistacije z jagodo.

Ta štrukelj bi prodajali ekskluzivno v koči na Kofcah. Vsi tisti, ki bi izpolnili vseh 8. točk pa bi štrukelj dobili za nagrado.

ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi smo ugotovili, da okolica kraja Tržič ponuja pestro izbiro za različna športna doživetja v vseh letnih časih. Tržič leži obdan z gorami, kar ponuja veliko pohodnih in kolesarskih poti, na primer Dobrča, Kofce, Zelenica, Dom po Storžičem in mnogi drugi.

Izhajali smo iz legende o nastanku mesta Tržič in vzeli tržiškega zmaja za svoj osrednji lik našega logotipa in glavnega izdelka. Ustvarili smo knjižico o Zmaju Nacetu, ki obiskuje zanimive tržiške kraje. Skozi zgodbo in dogodivščine zmaja Naceta smo želeli približati ponudbo športnih aktivnosti mladim. Pri tem smo sodelovali z lokalno skupnostjo in občino ter predstavili nas in naš izdelek na različnih dogodkih in na spletu.

VIRI IN LITERATURA

Razgledna učna pot Dovžanova soteska. (b.l.). Dostopno na: <https://www.visit-trzic.com/poti/poti-po-naravi/ucna-pot-dovzanova-soteska.html> (pridobljeno 21. 1. 2023).

Statistični urad Republike Slovenije. (b.l.). Dostopno na: <https://www.stat.si/imenarajstva#/names?name1=Nace&gend1=M> (pridobljeno 21. 1. 2023).

Zmaj iz petelinjega jajca. (b.l.). Dostopno na: <https://www.visit-trzic.com/znamenitosti/kulturne/trziski-zmaj.html> (pridobljeno 5. 12. 2022).